

Fousodějova lesní škola

POZNÁVÁME
HOUBY

Jolana Nejmanová

Ilustrovala
Anna Rohlová

FRAGMENT

Fousodějova lesní škola Poznáváme houby

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Jolana Nejmanová

Fousodějova lesní škola – Poznáváme houby – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Fousodějova lesní škola

POZNÁVÁME
HOUBY

Jolana Nejmanová

Ilustrovala Anna Rohlová

FRAGMENT

ČARODĚJ FOUSODĚJ
ředitel školy

Milí kamarádi,

vítejte ve škole, jakou jste ještě neviděli!

Ale, copak se hned kaboníte? Slovo *škola* vám nejde pod fousy? S tím si nelamte hlavu, tady vás nikdo nebude známkovat ani zkoušet před tabulí, na mou duši, věřte mi to, vždyť jsem tady ředitel! Naše škola není pro lidi, nýbrž pro kočku. A taky pro ostatní zvířata, pro houby a pro rostliny. Že jste o takové škole nikdy neslyšeli? No bodejť, ono to totiž ještě nikoho nenapadlo, vzdělávat přírodu! Je to můj tajný vynález, ale pššt, nikomu ani muk, ať se to moc nerozkřikne, už takhle je ohromný zájem o výuku a v lavicích bývá tlačení!

Možná vás zajímá, kde tu naši školu vlastně máme? Inu, v lese přece! Kde jinde by byla, když je *lesní*? Najdete ji v každém lese, do kterého vejdete – stačí jen opatrně našlapovat a pozorně se rozhlížet.

A víte co, nejlepší bude, když vás pozvu na prohlídku, ať si to tu pořádně omrknete. Ale celou školu naráz neprojdeme, kdepak – dnes sotva stihneme nakouknout do tříd v přízemí. Jestlipak zkusíte uhodnout, kdo se tam učí? Že o tom víte *houby*? Chochó, a víte, že jste trefili hřebíček na hlavičku? Třídy v přízemí opravdu patří houbám! Tak si připravte kukátka, sluchátka a mluvítka, do ruky čapněte svačinu a hurá do lesní školy! Máte se věru na co těšit – při prohlídce se jistě dobře pobavíte, přitom se leccos naučíte a u hravých úkolů a básniček si ověříte, co jste si zapamatovali. A protože nejsem žádný nelida, podělím se s vámi na konci knihy o správná řešení.

Příjemnou zábavu a za oknem hodně tepla a deště (aby nám ty houby pěkně rostly), to vám z celého klobouku přeje

Váš čaroděj Fousoděj, ředitel školy

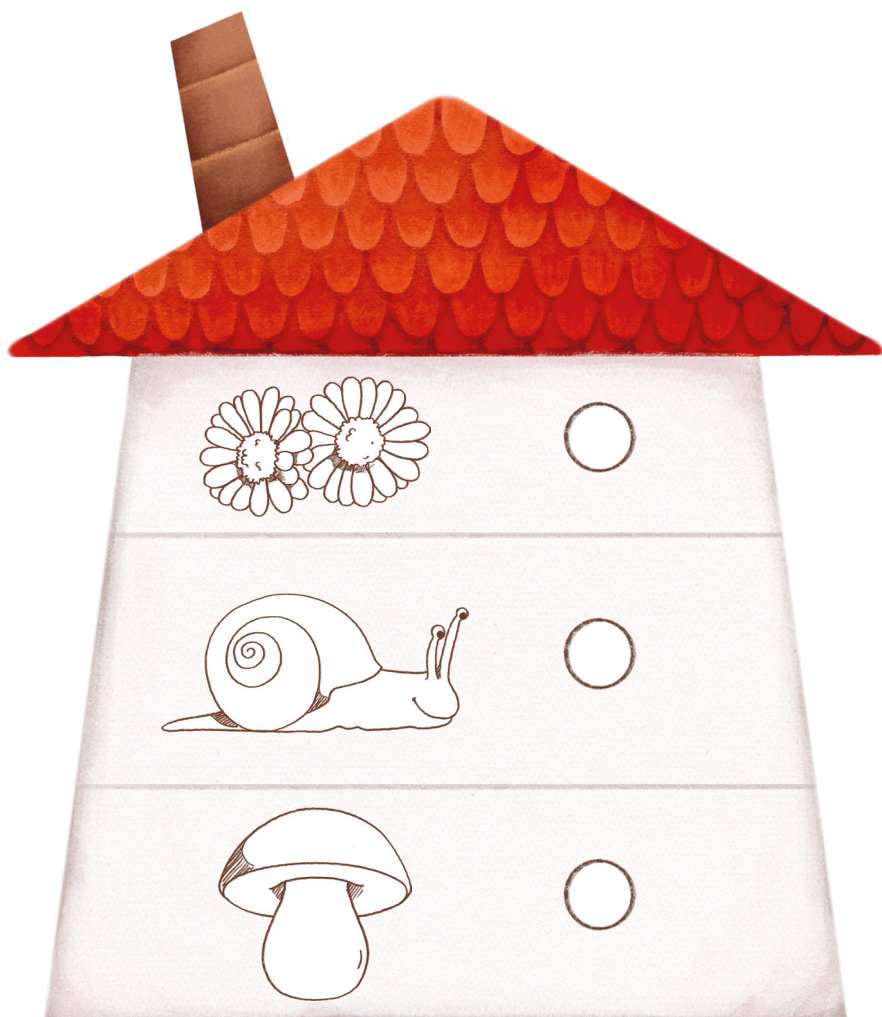
KDO KAM PATŘÍ?

Nuže, jak jsme si právě pověděli, v každém lese je lesní škola a v každé lesní škole mají své třídy **houby, rostliny a živočichové**. Když sem přijde zbrusu nový žáček, musí si dobře rozmyslet, do které třídy patří. Já jako ředitel a čaroděj pochopitelně poznám hned, kam koho zapsat – jestli do přízemí k houbám, do prvního patra k živočichům, či do druhého patra k rostlinám. Ale co vy, kamarádi, uměli byste novým žákům poradit?

Určíte správně, kam která partička žáků A, B, C patří? Do přízemí k houbám, do 1. patra k živočichům, či do 2. patra k rostlinám? Vepište do koleček na obrázku školy správná písmena a vybarvěte je příslušnou barvou podle následující nápovědy:

- A** MY NEMÁME ANI JEDNU , ZATO MÁME ZELENÉ .
- B** MY MÁME VĚTŠINOU JEDNU , NEMÁME ZELENÉ ,
ZATO ČASTO NOSÍME .
- C** MY MÁME RŮZNÝ POČET , NEMÁME ZELENÉ
A NENOSÍME , ZATO SE UMÍME PŘESOUVAT
Z MÍSTA NA MÍSTO, HEČ!

Úkolový nášup: kdo nechce pustit pastelky z ruky, může vybarvit i naše žáčky!

ROZDĚLENÍ DO TŘÍD

Je po zápisu a na chodbě v přízemí se nám hromadí houbičky. A já se ptám, kamarádi, podle čeho je rozdělíme do tříd? Co myslíte, **podle věku**, jak to bývá v člověčích školách? Haha, vedle jak ta jedle! Taková houba totiž obvykle vyroste – z mimina až po úplného dospěláka – **za jeden až dva týdny!** To by bylo nějakého stěhování z třídy do třídy, vidíte? Houby to mají zkrátka jinak – v lavicích vedle sebe sedí mrňata čerstvě vyklubaná, co se jim kvedlá dudlák v puse, s houbami lesa znalými, co už stojí na vlastní noze. Od batolat až po důchodce, všechno to chodí do jedné třídy!

Dobrá, tak co kdybychom je rozdělili podle vzhledu, třeba **podle klobouku**? To nezní špatně, že? Máme tu houby s kloboukem zespodu dírkovaným („dírkám“ se správně říká **řourky** a mají je houby **hřibovité**, například babka), anebo s kloboukem zespodu čárkovaným („čárkám“ se říká **lupeny** a mají je houby **lupenaté**, například muchomůrka). Až potud prima. Jenže... Potom vám přijde k zápisu kupříkladu taková pýchavka, bez klobouku bosa, a výše zmíněné dámy se jí začnou posmívat... A já už vidím ty hádanice a strkanice, a vůbec spousty nepřijemností! Takže z toho nebude nic, a dírka! Vlastně tečka.

No jo, ale podle čeho teda ty houby, u všech fousů, rozdělíme? Máte nějaký tip, kamarádi? Cože? Vidličky a nože? A víte, že jste opět trefili hřebíček na hlavičku? Ono to totiž opravdu souvisí s příborem! Nebo ještě přesněji s vaším talířem... Takže teď už se nemusíte na nic ptát, protože rozdělení do houbích tříd se nabízí samo:

**1. A
JEDOVATÉ**

**1. B
NEJEDLÉ**

**1. C
JEDLÉ**

A pokud vám barvy na cedulkách připomínají semafor, píšu vám jedničku za postřeh, protože:

ČERVENÁ = STŮJ = JEDOVATÁ HOUBA

(Rozuměj: téhle houbě se vyhni velkým obloukem!!!)

ORANŽOVÁ = POZOR = NEJEDLÁ HOUBA

(Rozuměj: tuhle houbu nesbírej, ale ani nenič!)

ZELENÁ = VOLNO = JEDLÁ HOUBA

(Rozuměj: tahle houba patří do tvého košíku.)

Jednoduché, že?

Nemyslete si, že tohle rozdělení je pro srandu králíkům – v každé třídě se houby učí trochu jiným dovednostem, aby přežily vaše nájezdy do lesů bez ztráty kloboučku!

Takže:

- zatímco ve třídě **JEDLÝCH HUB** je hlavním předmětem hra na schovávanou a houbí tělocvik (hlavně protahování nožky, aby nedřevěněla, pro případ, že by bylo třeba před houbaři utíkat);
- ve třídě **NEJEDLÝCH HUB** se houby učí správnému maskování, aby do nich rošťáci pro nic za nic nekopali (ano, najdou se mezi lidmi i tací!!!), a navíc tu mají jako specialitu hodiny houbího karate – to když si rošťák přece jen kopne, aby dostal za vyučenou;
- zato ve třídě **JEDOVATÝCH HUB** je nejdůležitějším předmětem kosmetika (= péče o pleť) a pedikúra (= péče o nohu) – houbičky se tu naopak učí nalákat houbaře na svoji krásu, což je od nich poněkud zlomyslné, jenže kdo by se divil, když se jim houbaři obloukem vyhýbají, že...

Každá třída si dokonce vyvěsila na dveře vlastní heslo, aby bylo nově přichozím jasno, o čem jejich výuka bude. Nu, a když už teď všechno víte a znáte, nebude pro vás těžké přiřadit hesla k jednotlivým třídám, že?

Poznáte, jaké heslo patří ke které třídě?

**KDYŽ PTÁČKA LAPAJÍ,
PĚKNĚ MU ZPÍVAJÍ!**

**KDO UTEČE,
VYHRAJE!**

**JÁ NIC,
JÁ MUZIKANT!**

**1. A
JEDOVATÉ**

**1. B
NEJEDLÉ**

**1. C
JEDLÉ**

LISTOVÁNÍ TŘÍDNÍ KNIHOU

Uf, houbičky máme rozdělené do tříd a jeden by mýsl, že máme hotovo. A na to já povídám: Leda tak houby s octem! Co kupříkladu taková docházka? Tu bude, u všech fousů, kontrolovat kdo? Říkáte, že to není nutné? A to se tedy pletete jak vlněný svetr! Lesní škola není holubník a pravidelná kontrola je na místě, zvlášť když se některé zvědavé houbičky co chvíli pokoušejí propašovat do sousední třídy, aby se přiučily něčemu novému. A proto – a to prosím zdůrazňuji – je velmi důležité **zkontrolovat si před každou návštěvou lesa docházku podle naší třídní knihy!** Uvidíte, že se vám to bohatě vyplatí, protože pak už si na vás žádný houbi rozumbrada nepřijde. Tak!

Nuže, pustme se do toho. A klidně se na to posadte, bude to dlouhé. Máme tu totiž některé velmi snaživé žáčky, kteří na sebe prozradí i to, co nevědí. Nebo se alespoň pochlubí přezdívkou, že ano. A pak jsou tu pro změnu houby, které nepromluví, jak je bedla dlouhá, a slovo abyste z nich páčili! Nakonec, přesvědčte se sami...

A ještě malé připomenutí, abyste se při tom prohlížení neztratili – co třída, to jiná barva podle semaforu:

**1. A
JEDOVATÉ HOUBY**

**1. B
NEJEDLÉ HOUBY**

**1. C
JEDLÉ HOUBY**

PŘEJU VÁM PRIMA OVÁNÍ!

HŘIBY PRAVÉ (PRAVÁCI)

JAK NÁS POZNÁŠ?

Říká se nám „bílý hřib“ a jsme opravdu krasavci – máme klobouk v různých odstínech hnědé, od světlé až po tmavě kaštanovou, a pod kloboukem máme **bělavé či nažloutlé rourky** a bělavou až nahnědlou, v mládí buclatou, později válcovitou nožku se síťovanou punčoškou – hustý, co?

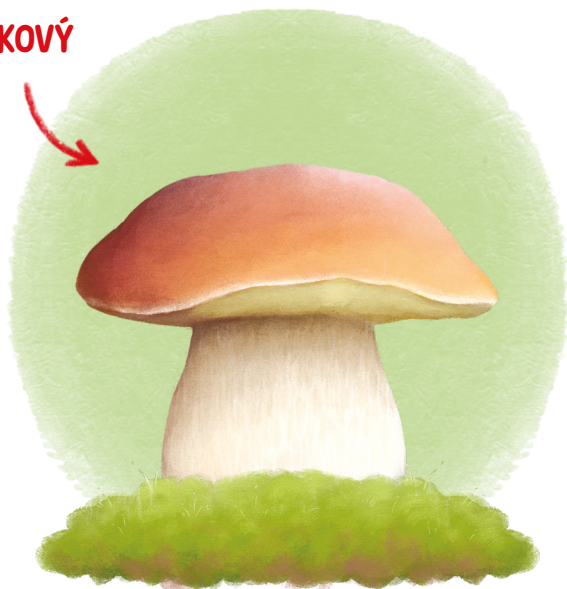
DOCHÁZKA:

Od května do října, v jehličnatém i listnatém lese.

NAŠE SUPERSCHOPNOSTI:

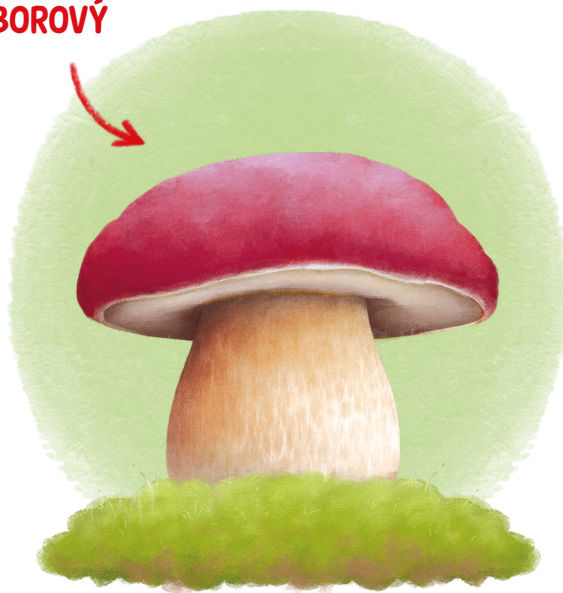
Oko i srdce nad námi zaplesá – však nás taky houbaři mají nejradši a říkají o nás, že jsme fakt dobří řízcí!

HŘIB SMRKOVÝ

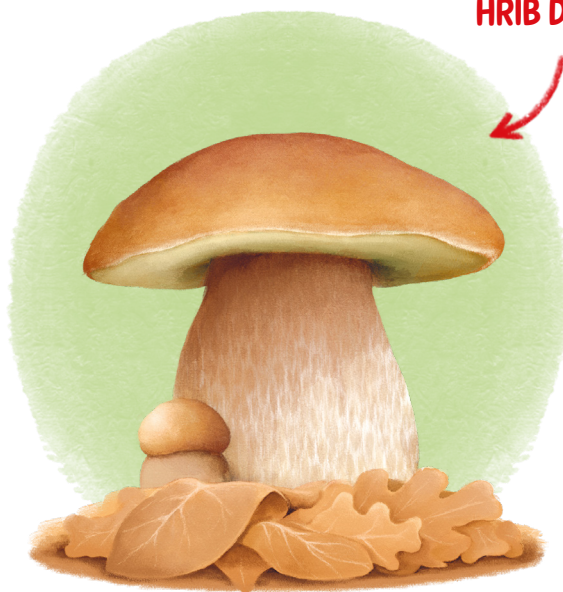

HŘIB BOROVÝ

HŘIB DUBOVÝ

**DÁVEJ POZOR
DÁVEJ POZOR**

HŘIB ŽLUČOVÝ (HOŘČÁK)

JAK MĚ POZNÁŠ?

Mám světle hnědý až šedohnědý klobouk, **bílý či narůžovělý rourkatý spodek (po žluté barvě ani stopy!)** a **výraznou hnědou síťovanou punčošku** na béžové nožce – no nejsem k sežrání? O co, že si nekousneš? Néé, počkej, dělám si srandu – mrkni na mou přezdívku!

HŘIB BOROVÝ

DOCHÁZKA:

Od června do října, hlavně v jehličnatém lese, vzácně i pod dubem.

MOJE SUPERSCHOPNOSTI:

Ve smaženici mě nechceš – svou odporně hořkou chutí ti z ní udělám zkaženici!
Ale pozor, nasušený a namletý jsem léčivý, pomáhám proti průjmům či nevolnosti.

HŘIB DUBOVÝ

DÁVEJ POZOR

HŘIB HNĚDÝ (HNĚDÁK)

JAK MĚ POZNÁŠ?

Když jsem se narodil, pletli si mě se žaludem. Teď už jsem větší a poznají mě všichni – s tmavě hnědou hlavičkou, **světle žlutými rourkami**, béžovou nožkou **bez sítky** a dycinky vychechtaný od ucha k uchu, to jsem celý já!

DOCHÁZKA:

Od května do listopadu, hlavně v jehličnatém lese, ale i pod listnáči.

MOJE SUPERSCHOPNOSTI:

V kolektivu jsem oblíbený jako houba pro všechno – hodím se na sušení, do láku i do smaženice!

